

Lesoni Tonga Mo e Anga Fakafonua

Kalasi: Foomu 5

'Iuniti 2: Anga 'o e Nofo faka-Tonga

Topiki : Tauhi Va

Taimi: Uike 8

Ngaahi 'Ilo: Ngaahi va na'e tauhi 'i he senituli 16- 18

Note

Ko e kakai Tonga 'oku 'i ai 'a e ngaahi va he anga 'o e nofo. Ka koe fo'i lea ko e tauhi va ne ma'u ia mei he kuohili 'a e nofo 'a e famili na'e to 'a e 'akau ko e ngatae 'o faka'ilonga 'aki 'a e ngata'anga 'o e 'api kotoa pe. 'A ia na'e taki taha huo pe 'o ngata pe hono ngata'anga, 'o takitaha tauhi ai pe hono vaha'a ngatae.

Ngaahi va 'oku fetauhi 'aki

- Tamai mo e fanau , nau faka'apa'apa 'a e fanau ki he tamai 'o 'ikai ke nau kai 'a e toenga kai 'a e tamai, pe ala ki he 'ulu 'a e tamai pe tui hono vala pe mohe hono mohe'anga,
- Tuonga'ane mo e tuofefine, 'ikai kena vala taha pe lea kovi kapau 'oku nau nofo fakataha. 'ikai ke hu 'a e fanau tangata ki he loki 'a e tuofefine pea tatau p emo e tuofefine ikai ke hu ki he fale fanau tangata.
- Mehikitanga mo e fakafotu 'oku faka'apa'apa 'a e fanau ki honau mehikitanga, 'ikai ke lea kovi mo ala ki hono 'ulu.
- 'Ulumotu'a 'oku faka'apa'apa kotoa 'a e toenga nofo 'a kainga ki he ngaahi tu'utu'uni 'a e 'ulumotu'a.
- Putu 'oku tauhi hoto va 'o 'asi he lea , teunga taimi 'oku te tauanga'a ai mo 'ai hoto ta'ovala, fakahoko ngaahi tapu 'o e putu hange ko e 'ikai ke toe fai ha katoanga fiefia pe longoa'a kapau 'oku ai ha putu.
- Mali 'oku te fakahaa'i 'ete tauhi va kapau 'oku hoko ha mali hoto famili pe kaunga'api 'oku te 'alu mo ha'ate koloa faka-Tonga, tokonaki, taimi ni 'oku kau mo e pa'anga ke tokoni ke fakahaa'i 'a e tauhi hoto va. 'Ikai ke ngata ai kapau ko e fanau hoto mehikitanga 'oku ai pe hoto ngafa fatongia koe tui 'a e ta'ovala koe fa'e huki kita. 'A ia 'oku te tauhi hot ova 'aki 'ete fakahoko hoto fatongia.
- Va ki he hou'eiki 'oku te 'alu mo ha'ate tokoni hange ko e tokonaki, koloa fakaTonga mo e pa'anga , 'ikai ke ngata ai ko hoto teunga 'oku te ta'ovala mo tupenu he'ete 'alu ki he 'api 'o e hou'eiki pe ko e fale 'o e tu'i. Kapau ko ha putu pea 'oku pau ke te tauanga'a mo ta'ovala.

Ngaue.

1. Fakahingoa 'o ha va kuo mole pe si'isi'i ke toe ngaue'aki ka na'e tefito 'i ai 'a e ngaahi tauhi va 'o e senituli16-18. (SI1)

2. Fakahingoa 'o ha ngaahi va fetauhi'aki 'i 'api pe kolo,kainga, ha'a pe fonua pe ko ha fakataha;anga kakai pe ngaue'anga.(SL1)
3. Fakamatala'i 'a e hanga 'e he tauhi va 'o pukepuke 'a e fa'unga 'o e fonua. (SL2)
4. Tohi mai hangaahi lea fakamatapule 'oku anga maheni hono ngaue'aki 'I he feohi'anga.(SL2)
5. Fakamatala'I 'a e founa tauhi va 'a e 'ulumotu'a mo e kainga. (SL3)
6. Fakamatala'ai 'a e founa tauhi va 'a e hou'eiki 'o e fonua mo e kau matapule.(SL3)
7. Fakamatala'i 'a e founa tauhi va 'a e ha'a tu'i 'o e fonua mo e hou'eiki (SL3)

8. Fakamatala'i 'a e mahu'inga 'o e ngaahi tapu mo e tauhi va. (SL3)

9. Fakamatala'i 'a e ngaahi lea fakamatapule ki hono tauhi 'o e ngaahi vaa. (SL3)

10. 'Analaiso 'a e konga lea ni, " KO e toko taha kotoa pe 'oku 'i ai hono konga 'eiki mo hono konga tu'a. (SL4)

11. Fakamatala ki he mahu'inga hono ngaue'aki 'o e lea ki he kakai, hou'eiki,tu'l ki hono tauhi 'o e va 'o e anga 'o e fakanofonofo fakasosiale. (SL4)

12. Alelea'i 'a e founa tauhi va na'e ma'uma'uluta ai 'a e nofo 'l he senituli 16-18 pea 'omai mo ha fakatata.(SL4)

